

44/860

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

74. évfolyam
248. szám
1984.
október 21.,
vasárnap
Ara:
1,40 forint

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

A társadalombiztosítás új rendje

Kimondani is sok: 120 milliárd forinttal gazdálkodik évente a társadalombiztosítás hazánkban. Hát még akkor milyen nagy ez az összeg, ha hozzáteszük: az ország évi költségvetésének 20 százaléka, azaz: minden ötödik forint társadalombiztosítási célokat szolgál. Hogy ehhez megfelelő irányítás, szakavatott apparátus kell, ahhoz aligha férhet kétség.

Annál kevésbé, mert — túl a hatalmas összegben — valamennyiünk szociális biztonságáról van szó. Tavaly csupán tappétre 9 milliárd forintot fizettek ki — s ez önmagában is nagy összeg eltörpül két másik mellett: a gyermekes családok 16 milliárd forintot kaptak családi pótlék címén, a munkában megfáradt és megrokkant embereknek pedig összesen több mint 75 milliárd forintot hozott a postás nyugdíjérett.

Ezek után következik 1984, amikor nagy változás állott be a magyar társadalombiztosításban: a szak-szervezetek irányítása alól átkerült állami irányítás alá. Jó előre kikötött alapfeltétel volt, hogy az érintettek — mondhatni: az ország egész lakossága, hiszen kit ne érintene valamilyen formában a társadalombiztosítás — semmilyen hátrányt ne szenvedjenek az átállás miatt.

Most dr. Bartos István, az Országos Társadalombiztosítási Főigazgatóság vezetője arról számolt be, hogy július 1-én zökkenő és a legcsekélyebb zavar nélkül megtörtént a változás: a társadalombiztosítás szak-szervezeti irányítását felváltotta az állami irányítás. S hogy az új irányítási rendszer korántsem jelent valami olvasmit, hogy az eddigi szak-szervezeti demokráciát hivatali irányítás váltaná fel. Ellenkezőleg: egyre erősebben kell érvényesülniük a demokratikus vonásoknak, mind nagyobb beleszólásuk kell, hogy legyen a dolgozóknak a társadalombiztosítási kérdésekbe. Mégpedig a dolgozók eddiginél szélesebb körének.

Valamennyi dolgozó réteg képviselőt kapott, az Országos Társadalombiztosítási Tanácsban: a szak-szervezetek mellett a termelőszövetkezeti parasztságot képviselő TOT, az ipari szövetkezetek, az önálló kisiparosok és kereskedők érdekképviseleti szerve, a KISZ és a Nótanács is. A 45 tagú tanács a Minisztertanács tanácsadó és véleményező testülete, amely ki-dölgozza és elfogadja saját alapszabályait, megválasztja tisztségviselőit. Joga és kötelessége tehát — a kor követelményeinek és a gazdasági lehetőségeknek megfelelően — kezdeményezni a társadalombiztosítás fejlesztését. Önkormányzati jellegű testület, amelynek joga van — ezekben között — ellenőrizni a társadalombiztosítás igazgatási szerveinek munkáját, beszámoltatni a főigazgatóság vezetőjét, javaslatokat, észrevételeket tenni a társadalombiztosítási kérdésekben, de nem rendelkezik az ilyen célú bevételek és kiadások fölött, mivel ehhez igazgatási apparátusra van szükség, s ez annak, illetve a főigazgatóságának feladata.

A demokratizmus továbbfejlesztését mutatja az is, hogy az Országos Társadalombiztosítási Tanács gyakorolja az elvi irányítást, s — bár a megyei tanács végrehajtó bizottsága havi jóvá elnökének és elnökhelyettesének megválasztását — egész sor kérdésben önállóan is joga van dönteni. Így például egyes jogorvoslati és méltányossági kérelmeket elbírálnak, beszámoltatja a megyei társadalombiztosítási igazgatóság vezetőjét, ellenőrzi az igazgatóság munkáját, a helyi, megyei adottságoknak megfelelően a megyei társadalombiztosítási tanács önmaga állítja össze saját működési szabályzatát, amelyet az országos tanács hagy jóvá. De — mint a főigazgató hangsúlyozta — sem a főigazgatóság sem az Országos Társadalombiztosítási Tanács nem kívánja a megyei „tt”-k önállóságát korlátozni.

S hogy mi és mennyiben változik a munkahelyeken? Befejezésül hadd idézzük az OTT ismeretőiből: „Az állami irányítás megvalósításával megnőtt a jelentősége annak, hogy a dolgozók érdekeinek képviselete és védelme elsősorban a munkahelyen érvényesüljön. Ezért döntő fontosságú az alapszervezetekben végzett társadalombiztosítási munka hatékonyság, eredményes elvégzése, amelyet 14 000 aktívista segít”.

Tegyük hozzá: túlnyomó többségükben odaadón, lelkiismeretesen, a közösség érdekében. Hiszen az ország minden ötödik forintjáról is szó van, de még ennél is hasonlíthatatlanul nagyobb értékéről: a dolgozó ember szociális biztonságáról. **Várkonyi Endre**

„Céljaink vannak, feladataink...”

A halasztás nem végleges!

Régóta foglalkoztatja a kérdés — város lesz-e Kistelek? — a nagyközség vezetőit. Tavaly beadott pályázatukat elfogadta az Epitetési és Városfejlesztési Miniszterium, s bár a városi nyilvánítást elhalasztották, a „helyzet nem reménytelen”. Dr. Kádár József államtitkár vezette a helyszíni szemlét. Megállapította, hogy a „városiasodás” terve realitás, a kitűzött feladatokat viszont előbb végre kell hajtani. Fokozni kell a gázvezeték-, út- és lakásépítési ütemet, el kell készülnie a körzeti szakrendelőnek.

Ott József tanácselnök bizakodik: — 1972-től az ipartelepítés adott lendületet a fejlődésnek. A vonzaskörzet lakosságát is figyelembe véve ma már többen dolgoznak az iparban, mint a mezőgazdaságban. A Magyar Kábel Művek kisteleki gyáregysége 450 dolgozót foglalkoztat, a Kezmiipari Vállalatnál 150-en dolgoznak. Megoldottuk az ipari tanuló-képzést is. Korszerűsítettük a tejjuzemelt, azt hiszem, a krémfehér sajtot nem kell külön bemutatni. A termőföldünk minősége nem a legjobb, ezért két termelőszövetkezetünk elsősorban szőlő- és gyümölcs-termesztéssel, állattenyésztéssel foglalkozik. Jelentős a háztáji és kisipari gazdaságok tevékenysége.

A szegedi embernek Kistelekről elsősorban a jól felszerelt ABC-áruház és a Skála jut eszébe. Mit kínál a helybelleknek a kereske-

delem, szolgáltatás, vendéglátás?

— Valóban korszerű iparcikkáruházunk van, szép bevásárlóközpontunk. A nagyközség északi részében épül az új kis ABC, tervezük egy vendéglátó kombinát létrehozását. A központban szolgáltatóház működik, gyógyszerár, OTP, takarékszövetkezet is van.

— Nem találkoztam céltalanul kódogó „kulcsos” gyerekekkel. Minden jelentkezőt felvesszük bölcsődébe, óvodába?

— Igen. A három óvoda elegendő férőhellyel rendelkezik, a bölcsődét fel kéne újítani, de egyelőre megfelel az igényeknek.

— És az óvodákból „kiöregedők”?

— Két általános iskola közül választhatnak. A II. Rákóczi Ferenc iskolában ének-zene tagozat is van, az épület új szárnya 6 tanteremmel az idén készült el. A 2. számú iskolában fizika-kémia szaktantermet rendeztünk be, ott egyébként orosz tagozat működik. A kisteleki gimnázium és postaforgalmi szakközépiskola 150 személyes kollégiummal is rendelkezik.

— Mi a helyzet az egészségügyi ellátással?

— Alapszinten megfelelő körzeti orvosi hálózatunk van. Sajnos, csak egy-két szakorvos dolgozik a nagyközségben, nagyon kell a körzeti szakrendelő. Talán 1986-ra tényleg elkészül.

— A városi váláshoz alapvető fontosságú lenne a

fejlettebb kulturális élet, igény, gondolat, lenne rá-

— Pillanatnyilag az elavult, kicsi művelődési otthon, a 260 lemezzel és közel 20 ezer kötettel felszerelt könyvtár és a két iskolai énekkar a közművelődés bázisa. A művelődési központnak a helyét kinéztük már, pénzünk valószínűleg csak a VII. ötéves tervben lesz...

— A helyszíni szemle megállapítása szerint több lakást kell építeni, betonozni az utakat, gyorsítani a gázvezeték-építkezést

— Az új lakásokhoz előbb növelni kell a szennyvíztisztító-telep kapacitását. Ez talán jövőre befejeződik a költségvetésbe. 1980 óta minden évben 2-3 utcát sikerült portmentessé tenni — a lakosság anyagi támogatásával, társadalmi munkájával, de saját erőből. Az idén körülbelül 7 kilométert haladtunk. A gázvezeték bonyolultabb probléma: 1979-ben ért ide a gerincvezeték, mi 21 kilométert lefektettünk a nagyközségben, a bekötött lakások száma közel 900. Sajnos, a DEGAZ nem győzi a belső szerelést, hiányzik a nyomáscsökkentő. A csőfektetés gyakorlatilag 1986-ra készen lesz, a bekötésekkel várni kell majd.

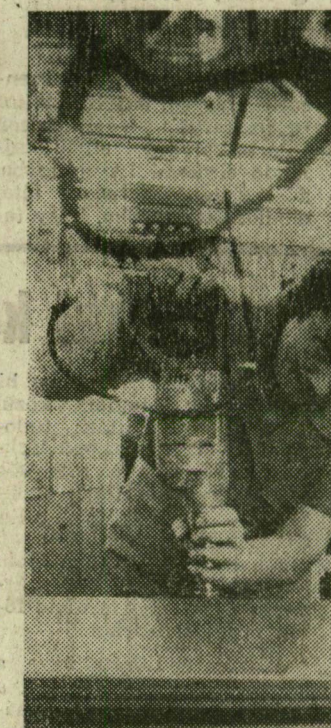
— Hogyan érinti Kisteleket a közigazgatási átszervezés?

— Körzetközpont lettünk, ezért nem pusztán a közséppolitikát a feladatunk, hanem körzetpolitikát is kell folytatnunk. A városi váláshoz igen értékes társadalmi munkát végez. — 1982-83-ban 15-16 millió forint értékű munkát tudunk felmutatni. Meg is kapta a község a Kiváló Társadalmi Munkáért elismerést.

— Végül egy sztereotíp kérdés: úgy tűnik, Kisteleken minden a legnagyobb rendben van, vagy legalább is jó úton afelé, hogy rendben legyen. Hogy éri magát itt a tanácselnök?

— Szerencsés vagyok, hogy ilyen községben élhetek immár tizenhárom éve. Van miért dolgozni, jó partnerek az intézményvezetők és a lakosság. Erő van bennünk, perspektíva. A támogatáshoz a sajátjukat is hozzáteszik. Felismerték, hogy önmaguknak is adják. Céljaink vannak, feladataink.

Tegyük hozzá: lehetőségeik is. Mert meg tudják teremteni. Ebből már következhethet a válasz a kérdésre: előbb-utóbb város lesz Kistelek... **Regős Éva**

Számottevően bővül az idén a termelés az Ikarus szegedi gyárában. Belső szervezés eredményeként nőtt a termelékenység: megkétszereződött a válaszfalak gyártása. A megnövekedett feladatok teljesítését a gyár kollektívája munkaverseny-felajánlásokkal támogatja. Nagy László képein: a termelés növekedéséért dolgozó Ikarus-gyáriak.

Elutazott a szovjet küldöttség

Szombaton elutazott Budapestről a szovjet küldöttség, amely Tengiz Mentessavilnek, a Legfelsőbb Tanács Elnöksége titkárnak vezetésével hivatalos, baráti látogatáson tartózkodott hazánkban. A küldöttség megbeszéléseket folytatott Katona Imrével, az Elnöki Tanács titkárával, s az Elnöki Tanács más képviselőivel. A szovjet vendégek találkoztak a Fővárosi Tanács vezetőivel, s vidéki programjuk során a többi között ismerkedtek Debrecen nevezetességeivel, látogatást

tettek a nádudvari Vörös Csillag Termelőszövetkezetben, és felkeresték az Ikarus székesfehérvári gyárát is. A szovjet küldöttséget fogadta Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke, s Tengiz Mentessavili látogatást tett Apró Antalnál, az országgyűlés elnökénél.

A delegációt a Ferihegyi repülőtéren Katona Imre búcsúztatta, jelen volt Vlagyimir Bazovszkij, a Szovjetunió budapesti nagykövete. (MTI)

